

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *A. A. Svensson*
 Härad: *V. Göinge* Adress: *Tjörnarp*
 Socken: *Tjörnarp* Berättat av: _____
 Uppteckningsår: *1947* Född år *1871* i *Stöja*

Prestaren.

s. 1-3.

Luf. 60.

Skriv endast på denna sida!

M. 10260:1.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: R. A. Svensson .....
Härad: Västra Göinge ..... Adress: Tjörnarp .....
Socken: Tjörnarp ..... Berättat av: -----
Uppteckningsår: 1947 ..... Född år 1871 i Höja .....

För snart 16 år sedan flyttade jag till Tjörnarp, och under hela den tiden har prestaver använts här. Jag har aldrig hört, att man inlägger någon särskild betydelse i benämningen. Med ordet "prestaver" menar man naturligtvis de florbhängda stängerna. De, som bära dem, äro prestaverande. Under min uppväxttid såg jag aldrig till några prestaver vid begravningar, och jag började min tjänstgöring som kantor före fyllda 19 år. Vid begravningar — även om man hade långt till kyrkan — så gick hela begravningsföljet, och då hade man 2 mannar, som "gingo före" likvagnen.

Jag vågar inte ge något exakt svar på hur länge prestaver använts, men att det varit mer än 40 år torde vara säkert. Varifrån bruket att använda prestaver kommit till de församlingar, i vilka jag tjänstgjort, kan jag icke säga.

De prestaver, jag har sett, ha alltid haft samma utseende. Så vitt jag vet, ägas de av kyrkorna.

Numera brukar ofta (för att icke säga alltid) ett liktåg komma med bilar. Då kommer likbilen till sorgehuset, och i den bil, som på vägen till kyrkan föregår likbilen, åka de prestaverande. Genom bilens fönster, som äro öppna, stickas prestaverna med floret ut. Men inte

M. 10260:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: N. A. Irensson
Härad: V. Göinge Adress: Tjörnarp
Socken: Tjörnarp Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1947 Född år 1871 i Slöja

alltid tillgår det så. Mycket ofta har kyrkovaktmästaren vid in-
gången till kyrkogården ställt prestaverna, som där tagas av de pre-
staverande,, som bära dem före liktåget genom kyrkan och upp i ko-
ret, då begravningsakten förrättas inne i kyrkan. I annat fall gå de
före till graven.

Prestaver förekomma nu vid varje begravning.

Jag kan inte framhålla några särskilda personer, som bruka presta-
vera. I allmänhet är det förtroendemän i församlingen eller goda vän-
ner.

Att några knektar hade någon särskild funktion vid begravningar
är för mig helt obekant, men då t.ex. någon medlem av sjukkassan här
i Tjörnarp har avlidit, så har ofta medlemmar i kassan bildat häck,
medan den avlidne burits in i kyrkan.

Båda de prestaverande gå före begravningståget. Efter den döde kom-
ma de närmast anhöriga, men sedan komma de övriga "allt efter som det
passar sig."

Under själva jordfästningsakten bruka de prestaverande stå med de
höga hattarna på sig. För var och en av de prestaverande är dock en

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 10260:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: P. A. Svensson
Härad: V. Göringe Adress: Tjörnsjö
Socken: Tjörnsjö Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1947 Född år 1871 i Stöja

---

stol satt i koret, på vilken de kunna sitta, medan griftetalet hålles. Och det är så vanligt med griftetal, att sådant hålles vid snart sagt varenda begravning.

Sedan den döda blivit jordfäst och nedsänkt i graven, sättas prestaverna ned i denna, en vid vardera sidan av kistan.

Något gravkors har jag aldrig hört talas om. Icke heller att prestaver använts vid andra tillfällen än begravningar.